

OSLO, 10.04.12

UTFORDRINGER I SKOLEPOLITIKKEN

Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) er glad for at de politiske partiene er opptatt av å styrke innsatsen i skolen.

FUG vil peke på følgende saker som vi mener bør få spesiell oppmerksomhet fram mot stortingsvalget 2013 og synliggjøres i partienes programmer:

1. Skolens læringsmiljø

"Alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring."

(Opplæringsloven § 9a-1)

Loven er god, men det er ennå langt igjen før rettighetene i kap. 9a er en realitet for alle elever. Fem prosent av elevene i grunnopplæringen (ca. 40.000 elever) sier at de blir mobbet en eller flere ganger i uken. 2,5 prosent oppgir at de blir mobbet ukentlig av en eller flere lærere. (Tall fra elevundersøkelsen 2011).

Når foreldre og elever melder om mobbing, opplever de ofte at skolen ikke tar dem på alvor og ikke setter i verk tiltak. **Skoler og kommuner må ansvarliggjøres og forpliktes til å følge lovbestemmelsene i kap. 9a.** Nulltoleranse mot mobbing må igjen bli et mål som alle parter i skolen samarbeider om å nå.

2. Nasjonalt tilsyn – ansvar for oppfølging?

Både i 2010 og 2011 var det psykososiale skolemiljøet tema for det nasjonale tilsynet. Men selv om det avdekkes avvik i mange kommuner, er det ingen sanksjoner hvis avvikene ikke lukkes. Dette er frustrerende og utilfredsstillende. Etter FUGs mening bør skoleeierne få **pålegg om å følge opp de avvik som avdekkes ved det nasjonale tilsynet.**

3. Skolebygg

Svært mange skolebygg rundt om i landet er ikke godkjent etter bestemmelsene i Forskrift for miljørettet helsevern. De oppfyller ikke lovpålagte bestemmelser, verken når det gjelder innemiljøet eller uteområdet. Foreldre har klagerett, men opplever å bli kasteball i systemet. Ingen tar ansvar, og foreldrene blir sendt fra den ene instans til den andre uten at noe skjer. **FUG ønsker at kommuner og fylkeskommuner i mye høyere grad vil benytte seg av muligheten til å ta opp rentefrie lån til rehabilitering og nybygg av skoler og svømmeanlegg.**

4. Lærermangel og lærernes kompetanse

Alle elever i grunnopplæringen har krav på kvalifiserte lærere. FUG er bekymret for lærermangelen og bruken av ufaglærte vikarer i skolen på

alle trinn. Altfor ofte blir for eksempel elevene i videregående opplæring sittende alene med "selvstudium" under lærerens fravær.

Lærerens faglige og pedagogiske kompetanse er en betingelse for å kunne formidle kunnskap og motivere til læring. Lærernes evne til å framstå som tydelige klasseledere med autoritet og evne til konsekvent grensesetting er avgjørende for å unngå at mye tid sløses bort på bråk og uro. Slik kompetanse må vektlegges i lærerutdanningen. Tiltakene for å få flere til å søke lærerutdanning, må intensiveres. Kompetanse i hjem-skole-samarbeid må styrkes i utdanningen

5. Leksehjelp

Skoleeier må organisere leksehjelpen slik at *alle* elever som ønsker det, har mulighet til å delta. Leksehjelp er en frivillig ordning og blir ofte gjennomført etter skoletid. Skoleskyssen går når skoledagen er slutt. Det fører til at mange elever som er avhengig av skoleskyss, ikke får mulighet til å delta i leksehjelpsordningen.

6. Frafall i videregående opplæring

Dette er et stort problem, spesielt for de elevene som faller fra, men også for samfunnet. Årsakene til frafall er mange. Det kan skyldes at elevene har for lav kompetanse fra grunnskolen, at de har fått mangelfull eller dårlig rådgivning, at skyssordningene er for dårlige eller at opplæringen ikke legges godt nok til rette. Skolemyndigheter, skoler, foreldre og elever må samarbeide om tiltak for å forhindre frafall.

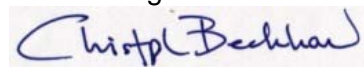
Gap mellom intensjon og virkelighet

Punktene ovenfor viser at det ofte er et gap mellom vedtatte lover og gode intensjoner for norsk skole, og den virkeligheten mange elever og foreldre opplever i hverdagen.

Det tegnes et bilde av en ideell situasjon som er regulert gjennom lov, forskrift og rundskriv på den ene siden, og en virkelighet der foreldre kjemper en ofte håpløs kamp for sine barns rettigheter på den andre.

Denne debatten må tas både nasjonalt og lokalt, og FUG håper at dette blir et sentralt tema i skoledebatten fram mot stortingsvalget i 2013.

Med vennlig hilsen

Christopher Beckham,
leder i FUG